

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Zagreb, 21. studeni 2022.

**POSEBNA PRAVILA
SMOTRE SIMULIRANIH SUĐENJA IZ PODRUČJA GRAĐANSKOG ODGOJA I
OBRAZOVANJA I DRUGIH MEĐUPREDMETNIH TEMA U ŠKOLSKOJ GODINI
2022./2023.**

ORGANIZATOR/SUORGANIZATOR	Ministarstvo znanosti i obrazovanja Agencija za odgoj i obrazovanje
OPIS	Simulirana suđenja dio su učenja i stjecanja kompetencija iz područja građanskog odgoja i obrazovanja. Radi se o simulacijama glavne sudske rasprave, građanske ili kaznene, prema pravosudnom modelu Republike Hrvatske. Učenici pritom usvajaju vještine argumentiranja, dokazivanja, logičkog zaključivanja, uočavanja bitnih činjenica, nepristranog pristupa i javnog nastupa. Posebna važnost je u tome da učenici imaju priliku upoznati način rada i svrhu sudbenog sustava. Time se podiže svijest i znanje o važnosti uloge sudstva i vladavine prava u demokratskom društvu. Nastavnici i učenici moraju znati zbog čega sudjeluju u ovom projektu. Informiranje o razlozima provođenja neke aktivnosti opravdava vrijeme provedeno u razredu i izvan njega te ukazuje na način uklapanja novog iskustva u važan obrazovni kontekst. Nastavnici i učenici mogu proširiti popis obrazovnih rezultata prije, za vrijeme ili nakon što obrade jedinicu simuliranog suđenja. Ovu se strategiju može primijeniti u radu s učenicima svih razina znanja i sposobnosti te s učenicima različitih stupnjeva obrazovanja. Simulirana suđenja možemo koristiti u područjima kao što su društvene znanosti, prirodne znanosti, književnost, povijest, etika, vjeronauk, filozofija, strani jezici i drugo. Uključivanje standarda i ciljeva koji se ostvaruju u odgojno-obrazovnoj ustanovi povezuje simulirano suđenje s važnim ciljevima cjelokupnog hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava. Cilj ove aktivnosti jest novo iskustvo učenja za učitelje, učenike i stručnjake koji u tome pomažu. Naglasak nije na savršenstvu izvedbe, već na uvježbavanju i količini vremena koji će se uložiti

	u razgovor o izvedbi. Refleksivni osvrt i sažimanje pomaže učenicima da još jednom ponove osnovne dijelove suđenja i bolje razumiju cijelo iskustvo, uključujući i vještine koje su im bile potrebne za uspjeh. U simulacijama učenici trebaju ono što su naučili primijeniti u životnim situacijama niskog rizika, što omogućuje nastavnicima da procijene jesu li usvojili podatke na takav način da ih doista mogu koristiti u svojoj ulozi građana. Simulacije zahtijevaju od učenika da koriste vještine razmišljanja više razine. Učenici ih razvijaju jer su aktivno uključeni u simulacije. Kulminacija simulacije često podrazumijeva publiku, što motivira učenike da naporno rade i istaknu se kvalitetom. Na smotri će spis za simulirana suđenja biti: Općinsko državno odvjetništvo u Nigdjegradu protiv Stjepana Stipića, Kazneni postupak – obiteljsko nasilje. Prema metodi simuliranih suđenja u smotri mogu sudjelovati učenici srednjih škola te kao mentori nastavnici koji su prošli trening za korištenje ove metode. Preporuke Svjedocima: 1. Pročitajte izjavu svjedoka nekoliko puta dok ju ne upamtite. Kada dođete pred suca, budite vjerodostojni i govorite jasno. Odlučite koliko imate godina, izmislite adresu i zanimanje jer vas to mogu pitati. 2. Pokušajte se stvarno zamisliti u ulozi osobe svjedoka i kako se ta osoba osjeća. Ostanite u toj ulozi kada svjedočite. Neka vaš izraz lica prati ono o čemu govorite (tužan, odlučan, itd.). 3. Od svoje pisane izjave pokušajte odstupati što je moguće manje: dodajte joj što je moguće manje novih informacija i pripazite da one ne budu u suprotnosti s vašim drugim izjavama. Nemojte pogađati odgovor ako ga ne znate. 4. Ako pogriješite, dopustite da vam vaš odvjetnik pomogne i ispravi vas tako da ponovo postavi pitanje. 5. Nemojte davati nikakve primjedbe drugim svjedocima ili odvjetnicima. Odvjetnicima: Uskladite činjenice. 1. Svakako iznesite one činjenice koje su za vaš slučaj najvažnije. – Koji su vam svjedoci od najveće koristi? Zašto? a. Koji su vam fizički dokazi najvažniji?
--	---

2. Utvrdite činjenice koje mogu oslabiti priču druge strane.
 - Dokazi su nepouzdana.
 - a. Dokazi nemaju smisla.
 - b. Dokazi ništa ne dokazuju.
 - c. Postoje činjenice koje umanjuju vjerodostojnost njihove priče.
3. Prikupite dodatne činjenice.
4. Razgovarajte sa svjedocima i izradite popis važnih činjenica.

Pripremite se za suđenje:

1. Odredite redoslijed kojim ćete pozivati svjedoke. Taj popis predajte sudskom tajniku.
2. Sastavite pitanja o činjenicama relevantnim za slučaj koji gradite. Svim svjedocima morate postaviti pitanja koja otkrivaju osnovne podatke o njima, kao što su:
Koliko imate godina? Gdje stanujete? Zanimanje? Gdje radite? Kako ste povezani s ovim slučajem? Imate li neke stručne reference?
3. Prođite kroz izjavu svjedoka sa svojim svjedokom i vježbajte iznošenje priče.
4. Pažljivo slušajte svjedočenje svjedoka druge strane. Vaš je zadatak da pri unakrsnom ispitivanju svjedok prizna neke činjenice koje pomažu vašoj strani ili da pokažete da svjedok ne govori istinu, da je nesiguran ili zbunjen u svojem svjedočenju.
5. Počnite tako da se predstavite punim imenom, prezimenom i svojim zadatkom u ovom suđenju.
Časni suče, ja sam (vaše ime) odvjetnik Optužbe i izvršit ću unakrsno ispitivanje (ime svjedoka). Uvijek se obraćate sucu sa *časni suče*. Uvijek stojite kada se obraćate sucu/sucima. Budite smireni i pristojni prema svakome. Recite *hvala, časni suče* kada sudac odgovori na vaš prigovor. Nemojte pokazivati ljutnju ili razočaranje. Nemojte se obraćati pitanjima niti davati primjedbe drugim odvjetnicima. Razgovarajte sa sucima.
6. Pažljivo slušajte pitanja koja postavlja odvjetnik suprotne strane. Možete dati prigovor ako odvjetnici postavljaju pitanja koja nisu u skladu s pravilima ispitivanja (kod direktnog ispitivanja pitanja koja navode na odgovor; irelevantnost ili nije povezano sa slučajem; osobno znanje; osobno mišljenje ako se ne radi o sudskom vještaku; izvan opsega materijala za simulirano suđenje; već postavljeno i odgovoreno pitanje). Ako postavite pitanje i drugi odvjetnik uloži prigovor, poslušajte prigovor, a zatim recite sucu zašto bi trebao dopustiti vaše pitanje.
7. Ne postavljajte pitanja na koja ne znate odgovor.

CILJEVI	1. Poduprijeti razvijanje samopouzdanja, sigurnog nastupa, vještine govorenja, kritičkog razmišljanja i timskog rada te poboljšanje osnovnih vještina čitanja, pisanja, govorenja, raščlanjivanja i zaključivanja te komunikacijskih vještina slušanja i suradnje. 2. Učenicima omogućiti bolje razumijevanje pravosudnog sustava – od pravila za izvođenje dokaza do ponašanja u sudnici. To pridonosi povećanju njihove svijesti o važnosti prava u demokratskom društvu i povećava razumijevanje temeljnih prava kojima raspolažu hrvatski učenici na osnovi Ustava Republike Hrvatske. 3. Osigurati praktično iskustvo izvan sudnice i u sudnici na osnovi kojega će učenici učiti o pravu, društvu i sebi samima. Učenicima omogućiti razmišljanje o tome kako društvo rješava sporove i ocjenjuje pravičnost donesenih odluka, tj. omogućiti im da se upoznaju s elementima korektivne i proceduralne pravednosti. 4. Doživljajno i djelatno upoznati ulogu zakona i vladavinu prava u demokratskom društvu.
ISHODI	Učenici se osposobljavaju da budu konstruktivni građani, koji se zauzimaju za razvoj dobrobiti društvene zajednice. Takvim učenjem stječu se znanja, vještine i stavovi neophodni za cjeloživotno učenje: • istraživanje • upoznavanje s procedurom sudbene vlasti • učenje kako učiti • rješavanje problema • timski rad • suradničko učenje • dokumentarni pristup • rasprava • argumentirani govor • javni nastup • učenje Ustava RH i zakona njihovim korištenjem u rješavanju stvarnih problema • komunikacijske vještine • razvoj građanskih i moralnih vrlina.
RAZINE	školska državna
PREDSJEDNIK DRŽAVNOG POVJERENSTVA I KONTAKT E-MAIL ADRESA	mr. sc. Tomislav Ogrinšak, viši savjetnik Agencija za odgoj i obrazovanje Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb telefon: 01/2785-008; e-mail: tomislav.ogrinšak@azoo.hr
KATEGORIJE	srednja škola
VREMENIK	školska razina: do 10. veljače 2023. (petak) državna razina: 11. ožujka 2023. (subota) u 10 sati

PRIJAVE	Obvezna prijava učenika (timova) i mentora u sustav aplikacije <i>natjecanja.azoo.hr</i> do 17. veljače 2023. (petak) i na e-adresu tomislav.ogrinsak@azoo.hr
PROVEDBA	/
ELEMENTI VREDNOVANJA	/
BODOVANJE	/
UPUTE ZA PISANJE RADNJE I OBRANE SAMOSTALNOGA RADA	/
ŽALBENI POSTUPAK	/
PRILOZI	Literatura 1. Kurikuli međupredmetnih tema: - Građanski odgoj i obrazovanje (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_217.html) - Osobni i socijalni razvoj (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html) - Učiti kako učiti (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html) - Zdravlje (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_212.html) - Poduzetništvo (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_157.html) - Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html) - Održivi razvoj

	(https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_152.html) 2. Priručnik za nastavnike za simulirana suđenja (2009): http://www.azoo.hr/images/goo/Zakon_u_razredu_web.pdf 3. spis za simulirano suđenje 4. temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava.
--	---